

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ ВІХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

23 жовтня 2008 року

№31(2847)

ВІЗИТ ДРУЖБИ

15 жовтня 2008 року проректор НТУУ «КПІ» з міжнародних зв'язків С.І.Сидоренко прийняв Надзвичайного і Повноваженого Посла Південно-Африканської Республіки Й.В.Андрієса Вентера (Andries Venter) на його прохання.

Під час бесіди посол Вентер повідомив, що він тільки один рік працює в Україні і хотів би перетворити Посольство в каталізатор процесів налагодження і розвитку співробітництва між ПАР і Україною.

Пан Вентер також зазначив, що йому відомо про існування угоди про співробітництво між НТУУ «КПІ» і Університетом Преторії, підписаної ректором М.З.Згуровським під час його візиту до ПАР у 2004 р.

Посол висловив бажання перевести згадану Угоду в практичну площину, сприяти встановленню прямих контактів між вченими університетів за спільними темами їх досліджень. При існуванні електронної пошти та Інтернету необхідно налагодити обмін інформацією і досвідом, тим більше, що в ПАР мало знають про Україну і навпаки.

У свою чергу проф. С.І.Сидоренко ознайомив високого гостя зі структурою НТУУ «КПІ», головними напрямками підготовки фахівців та наукових досліджень. Він також розповів про міжнародну діяльність нашого університету, про міжнародні конференції, які нещодавно пройшли в стінах КПІ. Зокрема, він розповів про Міжнародну конференцію CODATA-21 і передав пану Послу матеріали Конференції.

Після завершення бесіди послу Вентеру було організовано екскурсію територією університету. Він також відвідав Державний політехнічний музей при НТУУ «КПІ», де зробив запис про свої враження в Книзі для почесних гостей.

Є.І.Поліщук
Фото Я.Беловой

Прийом – 2008: підсумки і перспективи

Учорашні абітурієнти, а нині першокурсники уже влилися в багатотисячний колектив НТУУ «КПІ»: познайомилися з викладачами і потоваришували з колегами, вже вміють орієнтуватися в корпусах і на території університету, вчать конспекти лекцій, розбираються в навчальних дисциплінах і навіть правильно відповідають на контрольні запитання, іногородні не раз добрим словом згадали рідних і їхню сумітарну допомогу, найдотливіші вже розвідали, де і які працюють спортивні секції й самодіяльні мистецькі колективи, одним словом – молоде покоління починає відчувати певну гордість: «Я – студент КПІ».

Про особливості та результати щорічного прийому розмовляємо з першим проректором НТУУ «КПІ» чл.-кор. НАН України, проф. Ю.І.Якименком.

– Юрію Івановичу, розкажіть, будь ласка, чим відрізнявся щорічний набір від попередніх?

– Аналізуючи підсумки щорічного прийому студентів на перший курс, приємно зазначити, що університету вдалося зберегти кількість заяв від абітурієнтів на рівні минулого року. Протягом останніх років план набору до університету на денну форму навчання змінювався за рахунок диференціювання спектру напрямів підготовки, спеціальностей і структурних особливостей. У 2008 році план набору за державним замовленням на 1-й курс склався з урахуванням ВПІ 4027 студентів.

Як і в минулі роки, для випускників СДП було проведено тестування. Але зарахування здійснювалося, у першу чергу, за сертифікатами незалежного оцінювання знань (тестування). Слід зазначити, що НТУУ «КПІ» єдиний ВНЗ в Україні, який здійснював прийом за трьома сертифікатами, зокрема, на технічні спеціальності – з математики, фізики, української мови та літератури.

У поточному році, як і в попередньому, випускники СДП могли подавати заяви та враховувати результати атестаційних випускних випробувань на п'ять факультетів. Це дозволило більшості добре підготовлених випускників успішно витримати конкурс і на один з чотирьох інших факультетів та в результаті вступити до університету. Досвід цього року ще раз підтвердив високу якість знань абітурієнтів, що навчалися в системі доуніверситетської підготовки. Незалежно від того, де проводилося тестування, вони отримали високі оцінки і стали студентами. За результатами вступних випробувань відсоток випускників СДП серед зарахованих на денну форму навчання у 2008 році становить близько 80%.

За винятком місць, виділених для пільгового зарахування, які склали близько 3%, реальний конкурс на останній день прийому заяв на денну форму навчання склався – 2,3 особи на місце (торік – 3,8; у 2006 – 2,31).

– Які факультети й інститути КПІ найбільш популярні серед вступників?

– Серед факультетів університету найвищий конкурс був на факультетах: права (12,1) та лінгвістики (8,4). Конкурсний показник для інститутів становив: ВПІ – 3,05; ІТС – 2,54; ФТІ – 2,05; ІЕЕ – 1,57; ІПСА – 1,9; ММІ – 1,29. На жодному з факультетів конкурс не був нижчий ніж 1,29. Взагалі конкурс на більшості факультетів та інститутів університету не значно відрізняється від

середнього (2,29). Активна профорієнтаційна робота, цілеспрямована агітація у школах та містах – потенційних споживачах спеціальностей, використання навчальних комплексів – усе це і дало такі позитивні результати.

Найбільшою популярністю, виходячи з конкурсу за поданими заявами, користуються такі напрями підготовки: філологія (переклад англ.) – конкурс на місяць держзамовлення склав 12,17; правознавства (правознавство) – 12,1; видавничо-поліграфічна справа (технологія електронних мультимедійних видань) – 10,8; економіка підприємства (економіка підприємства) – 10,08.

Необхідно звернути увагу на прийом за напрямами підготовки, де конкурс за поданими заявами близький до одиниці: радіоелектронні апарати (електронна побутова апаратура) – 0,61; зварювання (технологія й устаткування відновлення та підвищення зносостійкості машин і конструкцій) – 0,71; теплоенергетика (теплові електричні станції) – 0,81; машинобудування (обладнання лісового комплексу) – 1,06.

– Охарактеризуйте, будь ласка, щорічне поповнення на перший та п'ятий курси.

– Стосовно форми навчання без відриву від виробництва, то цього року за держзамовленням було набрано всього 240 осіб.

Загалом у поточному році було зареєстровано більше 10,2 тис. заяв (з них понад 9,2 тис. заяв на денну бюджетну форму навчання). Щодо кількості контрактних студентів, то у цьому році зараховано 446 студентів на денну та 37 на заочну форму навчання. Найбільше студентів-контрактників навчаються на 1-му курсі ФММ – 88 осіб, ФІОТ – 79, ФЛ – 73, ВПІ – 65.

У НТУУ «КПІ» постійно збільшується кількість магістерських спеціальностей: у 2005 р. – 121; у 2007 – 127; у 2008 – вже 130. Цього року на п'ятий курс зараховано 1548 студентів (39% від загальної кількості) та 2442 особи на навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста (61%).

Вважаючи в цілому успішною роботу по прийому студентів на 1-й курс, необхідно відзначити плідну, чітку роботу приймальної комісії, відбіркових та експертних комісій з усіх предметів та деканів факультетів, які забезпечили виконання плану набору і гідне поповнення студентського колективу. Окрема подяка складу Інституту тестування і моніторингу знань та його керівникам – Василю Васильовичу Ясінському й Володимирі Омеляновичу Капустяну, а також складу секретаріату приймальної комісії та відповідальному секретарю Валерію Миколайовичу Можаровському.

– Що передбачається зробити для популяризації університету в майбутньому?

– Виходячи, зокрема, із наведених даних, керівництво НТУУ «КПІ» вважає за необхідне запровадження на державному рівні національної програми «Майбутнє України», спрямованої на подальший розвиток системи відбору і підготовки кадрів для вступу до університету, а також збереження системи доуніверситетської підготовки й удосконалення форм її роботи.

Програма передбачає виявлення талановитих і обдарованих учнів, їх підтримку та ранню професійну орієнтацію із залученням учених університетів та НАН України, зміцнення інтеграційних зв'язків навчальних закладів усіх рівнів для забезпечення високої якості освіти.

Записала Н.Вдовенко

На засіданні Вченої ради

На початку засідання Вченої ради, яке відбулося 13 жовтня, його ведучий ректор університету академік НАН України М.З.Згуровський від імені присутніх тепло поздоровив В.І.Шеховцова, В.Г.Хижняка, Л.М.Димитрову, Н.І.Бурау із ювілейними днями народження, а декана ТЕФ Є.М.Письменного – із присвоєнням йому почесного звання «Заслужений діяч науки і техніки України». Почесною нагородою Київського міського голови було відзначено І.О.Мікульонка та Подякою Київського міського голови В.А.Баженова і В.О.Капустяна. Було урочисто поздоровлено та вручено відповідні відзнаки великій групі студентів, які щойно стали переможцями всеукраїнських змагань у

складі збірних команд університету з регбі, пляжного волейболу та баскетболу.

Основним питанням порядку денного було заслухано й обговорено доповідь проректора Г.Б.Варламова «Загальні підсумки 2007/08 навчального року». У доповіді, за навчальними підрозділами, було наведено і проаналізовано кількісні показники навчально-виховної роботи, приділено увагу загальним критеріям оцінки якості навчання, профілактиці правопорушень, академічній мобільності студентів тощо. В ухваленому рішенні деканам, директорам інститутів, завідувачам кафедр було рекомендовано ретельно проаналізувати організацію та результати

проведення минулого навчального року. Наприкінці розгляду даного питання було вшановано присутніх студентів і кураторів – переможців у щорічному конкурсі на кращу академічну групу.

За поданням голови експертно-правової комісії професора Ю.Ф.Зінковського, було рекомендовано присвоїти звання «Заслужений професор НТУУ «КПІ» професору Г.О.Статюсі, звання «Заслужений працівник НТУУ «КПІ» навчальному майстру І.А.Погурок. До нагородження Почесною грамотою МОН України було представлено професорів Г.М.Луцького і О.В.Бузовського, Л.П.Гермаш, Г.Г.Власюк, а також В.Ф.Панасенка, О.Ф.Тищенка, Г.М.Прокоф'єву, Н.М.Толстопакову, Ю.В.Князєва, А.Л.Концевого,

В.І.Супрунчука, В.К.Вільчинську. До відзнаки «Відмінник освіти України» – професора В.П.Симоненка та доцента А.О.Болдака.

Було розглянуто низку поточних справ: про відкриття підготовки науково-педагогічних та наукових кадрів через аспірантуру університету за спеціальностями 10.02.04 «Германської мови», 05.14.08 «Перетворювання відновлюваних видів енергії», про атестацію докторантів за 2-й рік підготовки 2006 року зарахування та 1-й рік підготовки 2007 року зарахування; про оголошення НАН України виборів до складу членів академії; про створення Українсько-німецького центру НТУУ «КПІ» та інші.

Ю.Москаленко

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1 Наш гість
Посол ПАР

.....
Прийом – 2008

.....
На засіданні
Вченої ради

2 Молодий
викладач-
дослідник
М.О.Алексєєв

.....
В лабораторіях
вчених

.....
Визначаємо
рейтинги

3 Німецька
мова
на Спільному

.....
А.Г.Дормідонтову
– 80!

.....
Зустріч через 50
років

4 Ровесник
динозаврів
у КПІ

.....
Відеоанонс

.....
Оголошення

МОЛОДІ ВИКЛАДАЧІ-ДОСЛІДНИКИ

М.О.АЛЕКСЕЄВ: ДУМКИ ВГОЛОС

Микола Олександрович Алексеев народився в 1979 році в сім'ї молодих науковців у Ленінграді, де вони перебували на навчання. Його дитинство пройшло в мальовничих місцях Західного Сибіру, в індустріальному і науковому центрі – м. Кемерово. Середню освіту отримав у фізико-математичному лицейі м. Суми. У 2000 році з відзнакою закінчив інженерний факультет Сумського державного університету, достроково і англійською мовою захистив магістерську дипломну роботу машинобудівника, отримавши одночасно кваліфікацію перекладача технічної літератури. З 2000 року навчається в денній аспірантурі приладобудівного факультету НТУУ «КПІ», працюючи з 2001 р. асистентом у ФП. У 2004 році здобув науковий ступінь кандидата технічних наук. Сьогодні М.О.Алексеев – доцент кафедри інформаційно-телекомунікаційних мереж ІТС, уже вдруге переможець конкурсу «Молодий викладач-дослідник». Своїми думками він ділиться з читачами нашої газети.

М.О.Алексеев

На мою думку, сучасний стан української науки можна порівняти з океанським узбережжям після бурі. Уціліли ті острови життя, що мали глибоке коріння (серед них і наш КПІ). А ті невеликі науково-дослідні центри й інститути, які не мали під собою такого сильного підґрунтя, на жаль, були просто стерті з лиця землі.

Зник інтерес і в «молододі порослі» – школярів і більшості студентів – займатися чимось цікавим, пізнавати Всесвіт у всіх його проявах. Їхнім пріоритетом став процес заробітку собі на життя й придбання все більш дорожчих атрибутів матеріального статусу.

Нова українська наука починає зароджуватися навколо тих самих вицілених островців, беручи за основу старий плідний ґрунт, спостережливо направляючи погляд туди, де вже давно навчилися користуватися плодами своєї практичної діяльності.

Яка ж наша роль у цьому процесі? Наше головне завдання – зберегти, розвинути в собі ті якості й примножити ті знання, які дісталися нам від наших кровних і «наукових» батьків. А також передати, попередньо прищепивши до них інтерес, повагу, любов тим молодим людям, які приходять слідом за нами відроджувати вітчизняну науку. Адже колись корисні копальні в надрах

нашої землі закінчаться. І залишаться лише світлі голови, що породжують нові ідеї – саме той невичерпний ресурс, яким завжди славився в усьому світі наш народ.

Нам, молодим викладачам-дослідникам, необхідно зробити так, щоб цей ресурс не випливав за межі України. Користуючись досягненнями світової фундаментальної й прикладної науки, сучасними підходами до її менеджменту й фінансування, думаю, можна створити такі умови, щоб на молодого вченого однолітки не дивилися, як на невдачу, який не зміг влаштуватися в житті.

Знатися, думка податися на заробітки або постійне місце проживання за кордон виникає часто. А може змінити місце роботи на якунебудь авторитетну установу, куди випускників ІТС, де я працюю, приймають з відкритими обіймами і де вони мають змогу отримувати пристойну зарплату навіть не за найкваліфікованішу працю?

Але існують три речі, які тут мене втримують. По-перше, це відданість моїй «науковій мамі», мною дуже любимому й шанованому керівникові – проф. Л.С.Глобі,

яка зуміла прищепити почуття гордості за ту справу, якою ми займаємося, вселити віру в можливість займатися наукою й бути успішною людиною. Друга й так само важлива для мене – це довіра мого шефа, глибоко мною шанованого професора М.Ю.Ільченка, члена-кореспондента НАН України, директора нашого ІТС, який призначив мене своїм заступником з міжнародної та інформаційної діяльності. Це для мене є предметом гордості й великою честю, яку я не можу втратити. І нарешті – це ті світлі, добрі люди, дорогі мої мама, тато й бабуся, які самі, будучи кваліфікованими педагогами вищої школи, дали мені розуміння справжніх життєвих цінностей, що становлять нині мій життєвий стрижень і не дають піддатися хвилини слабостям і звернути з обраного мною життєвого шляху.

А мій науковий шлях почався в стінах Сумського державного університету, що дав мені досить непогану вищу освіту. Закінчив я його із червоним дипломом магістра машинобудівника достроково, щоб мати можливість, не втрачаючи рік, вступити до денної аспірантури лідера науково-технічної освіти України – НТУУ «КПІ».

Будучи аспірантом на ПБФ, творчу атмосферу якого з теплою згадую й донині, я зрозумів, що важливою проблемою, яка стоїть перед людством, є роз'єднаність накопиченого ним досвіду, розрізненість інформації, з якою воно має справу. Саме тому напрямком моєї наукової діяльності стало інтегрування інформації в корпоративних системах конструкторсько-технологічної підготовки виробництва. Згодом, завдяки обставинам, які привели мене в шойно створений тоді ще Інститут телекомунікацій, я зрозумів, наскільки істотною в процесі інтеграції людських знань є роль інформаційно-телекомунікаційних систем і мереж. Це й визначило мою нинішню сферу наукових інтересів.

Насамперед, це сучасні технології створення розподілених інформаційних систем, технології керування інформацією, надання найповнішого й найбільш зручного доступу до неї. Особливе місце тут займають і питання безпеки інформації, яким останнім часом я намагаюся приділяти все більше уваги. Треба сказати, що в цьому напрямку моєму керівникові, проф. Л.С.Глобі, мені та моїм колегам вдалося досягти відчутних як наукових, так і практичних результатів. Наші розробки успішно впроваджені в цілій низці дуже великих вітчизняних організацій рівня міністерств і відомств, де вони працюють уже тривалий час.

Ще однією темою, що входить до кола моїх наукових інтересів, є паралельні розподілені обчислення. У цьому напрямку з недавнього часу також самовіддано працює група молодих людей – як моїх магістрів, так і молодих учених. Сподіваюся, що результати нашої роботи теж не змусять на себе довго чекати.

Цього року мені й моєму колезі й другові, з яким пліч-о-пліч ми зростаємо й удосконалюємося, теж молодому викладачеві-дослідникові доценту М.Ю.Терновому було надано право стати науковим керівником аспірантів. І бажаних працювати під нашим керівництвом не довелося довго чекати. Саме завдяки тому, що на власному прикладі маємо можливість показати, як можна бути успішним молодим ученим, у нас є нескінченний потік молодих людей, які тягнуться за досвідом і знаннями. Приємно, що вже на початку нового навчального року довелось провести конкурсний відбір серед молодих людей, зацікавлених в участі у моїх профілюючих темах. Що й говорити, цей аспект теж додає більшої впевненості в тому, що дійсно займаєшся гарною справою.

Я переконаний, що інформаційне суспільство, процес формування якого все сильніше набирає обертів – це майбутнє людства. І наша праця його наближає.

Підготувала Леся Фесенко, студентка ВПІ

В ЛАБОРАТОРІЯХ ВЧЕНИХ

Пульсаційні теплові труби

Пульсаційна теплова труба (ПТТ) – високоефективний малогабаритний пристрій, призначений

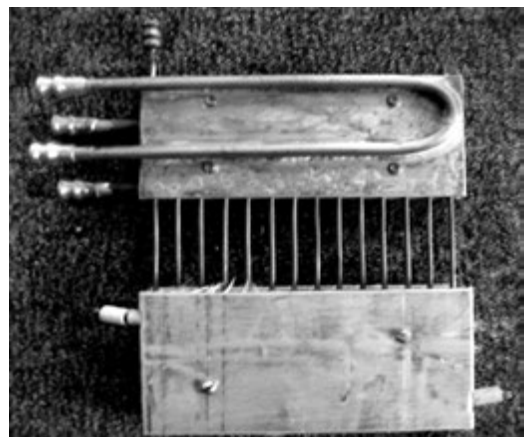
для створення пасивних систем охолодження. Для роботи ПТТ достатньо наявності двох середовищ з різною температурою. Теплова енергія від зони випаровування передається в зону конденсації в результаті виникнення парової фази всередині ПТТ.

На відміну від традиційних теплових труб, в ПТТ нема каплярно-пористої структури, що значно спрощує технологію їх виготовлення, а також помітно знижує їхню собівартість.

У нашому університеті дослідження ПТТ проводяться в лабораторії теплових труб ТЕФ – у рамках держбюджетної теми 2929-ф «Дослідження та створення мініатюрних теплопередаючих пристроїв на базі пульсуючих каплярних теплових труб» (керівник – к.т.н., доц. В.Ю.Кравець) та НДР № 4/3 «Дослідження теплопередаючих характеристик пульсуючих теплових труб для систем охолодження потужної електронної техніки» (керівник – аспірантка А.М.Наумова), що виконується на кошти гранту НТУУ «КПІ».

На сьогодні вивчено вплив на тепломасопереніс в ПТТ ряду факторів: геометричних, режимних, експлуатаційних. Зроблено висновок, що пульсаційні теплові труби є простими у виготовленні і високоефективними в роботі. Про деякі результати досліджень у 2008 році були зроблені доповіді на міжнародних конференціях, що проходили в Києві та Одесі.

За інф. ТЕФ

Пульсаційна теплова труба з нагрівачем та конденсатором

Визначення рейтингів науково-педагогічних працівників як важель досягнення критеріїв дослідницького університету

Найважливішими критеріями університету дослідницького типу є:

- проведення викладачами і науковцями фундаментальних наукових досліджень і прикладних розробок з орієнтацією на пріоритетні для держави напрями науки і техніки, високі технології та інноваційний розвиток економіки;

- тісна інтеграція навчання та наукових досліджень шляхом безпосереднього та ефективного проведення наукових досліджень всіма науково-педагогічними працівниками університету, використання досліджень у навчання студентів та активне залучення їх до наукової роботи;

- ефективна система підготовки наукових кадрів через магістратуру, аспірантуру та докторантуру, успішну діяльність яких мають визначати високопрофесійні викладачі та науковці.

Не є таємницею те, що поряд з викладачами університету, які активно займаються науково-дослідною та науково-методичною роботою, є певна частка тих, які, образно кажучи, ховаються за спину інших, обмежуючись лише навчальною роботою у так званій першій половині робочого дня. Тому проблема оцінювання продуктивності діяльності науково-педагогічних працівників є достатньо актуальною.

Впровадження рейтингової системи оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників передбачено наказом міністра освіти і науки від 29.10.2007 р. № 948.

Метою запровадження системи визначення рейтингів науково-педагогічних працівників є:

- підвищення ефективності та результативності професійної діяльності науково-педагогічних працівників;

- забезпечення прозорості та об'єктивності оцінювання діяльності кожного науково-педагогічного пра-

цівника та структурних підрозділів університету;

- забезпечення змагальності та здорової конкуренції, підвищення мотивації ефективності праці;

- забезпечення ефективної трансформації університету до дослідницького університету світового рівня.

Креативна сутність навчально-виховної й наукової діяльності педагога важко піддається формалізації,

тому оцінювання якості діяльності науково-педагогічних працівників (НПП) останнім часом здійснюється на підставі якісних критеріїв, головними недоліками яких є низька об'єктивність, неможливість ранжування НПП за рівнем продуктивності праці. Пошук кількісних критеріїв оцінки різних аспектів науково-навчально-виховного процесу, які подають об'єктивну інформацію про сильні й слабкі грані діяльності ВНЗ, його підрозділів та співробітників – необхідна передумова вдосконалення його діяльності.

Слід зазначити, що головним недоліком відомих методик є те, що розробники, прагнучи до об'єктивності й максимального врахування різноманітних факторів (у тому числі показників якості, наукового рівня тощо), створюють надто громіздкі і незручні методики, обтяжені великою кількістю анкет, формул, рейтинг-листів та ін. Це завжди викликає внутрішній протест і неприйняття

у безпосередніх виконавців: оцінити роботу за такими методиками часто складніше, ніж виконати саму роботу. Такі методики вже не обслуговують основну діяльність з метою її оптимізації, а самі є окремим видом діяльності. Але тоді виникає питання: кому і навіщо вони потрібні?

Розроблена методика дає можливість представити якісні критерії такої діяльності за допомогою кількісних показників (коєфіцієнтів). Система забезпечує:

- формалізованість методики, що дозволяє кількісно оцінювати роботу НПП за всіма напрямками та створювати комп'ютерну базу даних й використовувати локальну мережу університету для збирання й оброблення вихідних даних рейтингів;

- оптимізацію кількості показників, що об'єктивно характеризують діяльність кожного учасника рейтингу;
- можливість доповнення й зміни системи показників рейтингу й вагових коєфіцієнтів значущості певних видів діяльності та їхньої результативності;

- рейтингування НПП за певними категоріями: посадою, віком тощо;
- вирішення завдань об'єктивного стимулювання НПП відповідно до значення індивідуального рейтингу (премії, надбавки, присвоєння почесних звань «Викладач-дослідник», «Молодий викладач-дослідник», «Викладач року», «Краща кафедра» тощо, прийняття рішення щодо продовження контракту з викладачем та визначення його терміну та ін.);

- врахування значення середнього рейтингу викладачів при визначенні рейтингу кафедр, факультетів (інститутів).

Робочий час науково-педагогічних працівників, відповідно до «Положен-

ня про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 2 червня 1993 року № 161, «визначається обсягом їхньої навчальної, методичної, наукової, організаційної та виховної роботи».

Загальний обсяг навантаження науково-педагогічних працівників за всіма видами робіт встановлюється із розрахунку 1548 годин протягом навчального року.

Середнє навчальне навантаження науково-педагогічних працівників на одну ставку в університеті складає приблизно 750 годин на навчальний рік. З урахуванням всього вищезазначеного запропоновано такий базовий розподіл робочого часу науково-педагогічних працівників за напрямками робіт.

Необхідно зазначити, що «базовий розподіл» не є якоюсь догмою, це лише база задля порівняльного оцінювання «гармонійності» праці НПП за напрямками діяльності. Оскільки, згідно з «Положенням про планування та облік педагогічного навантаження викладачів» (Київ, «Політехніка», 2003) обсяг навчальної роботи викладача визначається (у межах мінімального та максимального) з урахуванням виконання ним методичної, наукової, організаційної й виховної роботи та особливостей і структури навчальної дисципліни, а також кількості дисциплін, які він викладає.

Рейтинг науково-педагогічного працівника визначається як сума відповідних коєфіцієнтів виконання основних напрямів роботи: навчальної, методичної, наукової, організаційної та виховної.

$$R = 100(r_{\text{навч}} + r_{\text{мет}} + r_{\text{наук}} + r_{\text{орг}} + r_{\text{вих}}),$$

$$\text{де } r_{\text{навч}} = \frac{t}{ST_{\text{навч}}},$$

т – значення норми часу на виконання певних видів робіт,

$T_{\text{навч}} = 750$ год. – базове значення напрямку роботи,

S – частка штатної посади, за якою працює викладач.

Середнє значення рейтингів науково-педагогічних працівників певної кафедри є однією зі складових визначення рейтингу кафедри.

$$R_{\text{каф}} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n R_i$$

При визначенні порівняльного рейтингу завідувачів кафедр додатково враховується середнє значення рейтингів науково-педагогічних працівників кафедри з коєфіцієнтом

$$R_{\text{заб}} = R_1 + 0,3 R_{\text{каф}},$$

де R_1 – індивідуальний рейтинг завідувача кафедри.

Відповідно до наказу ректора від 26.06.2008 р. № 1-96 у 2008 році проводиться апробація системи визначення рейтингів НПП. Уже закінчився етап визначення і обговорення на кафедрах рейтингів НПП, після чого має бути проведено обговорення цих результатів та пропозицій щодо вдосконалення системи на факультетах та в інститутах. 18 грудня заплановано проведення розширеного засідання методичної ради університету з обговоренням досвіду апробації системи визначення рейтингів НПП. За підсумками обговорення робоча група запропонує певні зміни до «Положення про порядок визначення рейтингів НПП» та у травні 2009 року буде запропоновано нову редакцію Положення.

Конструкторське бюро інформаційних систем розробляє діалогову автоматизовану систему «Рейтинг НПП». Таким чином, визначення рейтингів НПП за наслідками діяльності у 2008/2009 навчальному році буде здійснюватися за новим Положенням і за допомогою АС «Рейтинг НПП».

В.П.Головенкін, начальник навчально-методичного відділу

Відразу після створення Спільного українсько-німецького факультету машинобудування всі на факультеті чітко зрозуміли, що його існування залежить від спроможності колективу викладачів навчити студентів вільному володінню німецькою мовою. Але ж у Положенні про Спільний факультет прямо заявлено, що у разі негативного наслідку іспиту з німецької мови в Університеті Отто-фон-Геріке м. Магдебурга студент відраховується зі Спільного факультету. Знаючи слабкий рівень шкільної підготовки з іноземних мов і спрямування навчання на переклад професійних текстів у технічних університетах країни, факультет вирішив відмовитись від існуючих методик навчання з німецької мови. Сподівання на використання досвіду подібного спільного факультету, який існує при Донецькому національному технічному університеті більше 10 років, виявились марними. Там на факультет вступають студенти зі знанням німецької мови і, головним чином на 3, 4 і 5-му курсах, іде завершальна підготовка з професійної німецької мови, де викладачі університету, які вільно оволоділи німецькою, навчаються у Німеччині, читають спеціальні дисципліни німецькою мовою. У них не існує залежності навчання в Німеччині від знання німецької мови, бо всі студенти за вибором керівництва у

закріплюють знання, отримані протягом 2-х років, і складають іспит на отримання державного сертифікату Німеччини. Літня школа один раз проводилась у Магдебурзі, в інші роки, разом зі студентами спільних факультетів Харківського та Донецького політехнічних університетів, в Україні, але кожного разу викладачами Лінгвістичного центру Університету Отто-фон-Геріке. Завершується літня школа іспитом на знання німецької за державним рівнем Mittelstufe I, на крайній випадок Grundstufe II з одержанням відповідного державного сертифікату. Невідповідність останньому рівню автоматично виключає студента зі Спільного факультету. Такий іспит у студентів першого набору приніс багато розчарувань і прикостей, більшість балів була посередньою, а половина оцінок з

граматики – негативними. Оскільки згідно з німецькими правилами негативна оцінка з одного розділу призводить до негативної загальної оцінки, то стало ясно, що треба змінювати систему мовної підготовки. Велика допомога з боку Магдебурзького університету, безкоштовне отримання німецьких підручників, сучасних методичних матеріалів і технічних засобів навчання з Лінгвістичного центру та залучення до роботи на факультеті молодих викладачів кафедри німецької мови (деякі з них пройшли стажування у Магдебурзі) дозволило покращити стан речей і довести 7 бакалаврів першого набору з 19 прийнятих на факультет до іспитів у Німеччині. У 2007 році вони мали скласти іспит з німецької для вступу до вищого навчального закладу Deutsche Sprachprüfung für den Hochschulzugang (DSH) з оцінкою не менше ніж «добре». Іспит проводиться протягом 1...2 тижнів і складається письмово й усно. Весь іспит охоплює такі галузі мовної підготовки, як аудіювання, розуміння і відтворення прочитаного тексту, невеликий твір, а також граматику – розуміння й обробку науково-мовних структур. Тоді із завданням впорались 6 осіб з 7, а студенти С.Краснорудський (ЗФ) та

П.Ткачук (МММ) отримали найвищі бали, які дозволили їм навчатись лінгвістиці, мистецтву або медицині. Також успішно склали іспити бакалаври Спільного факультету 2008 р. Із 5 студентів 4 склали іспити на «добре» і продовжать навчання за програмою магістрів. Але ж і рівень підготовки тих, хто не склав іспит на «добре», був розцінений як достатньо високий для продовження навчання.

Сьогодні на Спільному факультеті працює 4 молодих викладачі німецької мови, в тому числі О.В.Мусофір, О.О.Беззубова, О.В.Дзикович – викладачі кафедри німецької мови, які повністю засвоїли німецькі методики навчання і ведуть наукову роботу за своїми спеціальностями. До викладання гуманітарного циклу дисциплін залучений лектор Німецької служби академічних обмінів (DAAD) Ларс Льюкнер.

На факультеті працюють викладачі зі ЗФ, ІФФ та МММ, які вільно володіють німецькою мовою і викладають технічні дисципліни, забезпечуючи студентів професійними знаннями і технічною термінологією. Користуючись цими знаннями, студенти Спільного факультету продовжують навчання в об'єднаних потоках з німецькими студентами, а потім, складаючи іспити зі спеціальних дисциплін, здебільшого отримують відмінні й добрі оцінки.

Факультет дуже вдячний зав. кафедри німецької мови Г.Л.Лисенку за повне розуміння проблем Спільного факультету і оптимальний підбір викладачів, здатних навчити бажаючих вільному володінню німецькою за умов роботи у другій і третій зміні тричі на тиждень.

На факультеті є повний комплект навчальної літератури з німецької мови, методичні завдання, тести для всіх розділів курсу, аудіоапаратура з відповідними текстами, мультимедійні засоби навчання, які використовуються в навчальному процесі. Нарешті факультету було подаровано бібліотеку технічної літератури кількістю близько 100 томів, надсучасні довідники, словники, підручники, монографії тощо. Це довідники Хютте і Дюббеля, тлумачні словники з фізики, механіки, автомобільної справи, підручники з програмування, технології машинобудування, технічної механіки тощо.

Усе це сприяє ефективній роботі із засвоєння німецької мови, розгортанню Спільного факультету, залученню все більшої кількості студентів до навчання в НТУУ «КПІ» та Університеті Отто-фон-Геріке м. Магдебурга.

В.М.Яворський, декан Спільного українсько-німецького факультету машинобудування

Німецька мова на Спільному

Викладачі німецької мови на Спільному факультеті Л.В.Мусофір, О.В.Мусофір, О.В.Дзикович, О.О.Беззубова

Донецьку їдуть слухати лекції до Магдебурга, але здавати іспити зі спеціальних дисциплін для них не обов'язково.

Згадано було про 10-місячні курси вивчення іноземних мов при Київському державному університеті ім. Т.Г.Шевченка, які готували викладачів до роботи англійською і французькою мовами в університетах країн, що розвиваються. Близько десяти викладачів Механіко-машинобудівного інституту, в тому числі і автор цієї публікації, закінчили ці курси й успішно працювали на Близькому Сході і в Африці. Там програма курсів налічувала 1500 аудиторних годин занять, що в перерахуванні на чотирирічний курс навчальних годин нішньої підготовки бакалаврів складає 10...12 годин на тиждень, тобто 2 додаткових пари тричі на тиждень після завершення занять у сітці розкладу відповідного факультету. На тому й вирішили зупинитися, розуміючи, що такий інтенсив не під силу студентам, які починають навчання з нуля і не розраховують на щоденну сумлінну працю. Інші проблеми, які постали з перших занять, – це методика підготовки, підручники, викладачі. На вищезгаданих курсах підготовка здійснювалась за підручниками, які використовувались у відповідних іноземних країнах, з певними можливостями використання сучасної техніки навчання (аудіювання, перегляд іноземних фільмів тощо). Також було рекомендовано навчання за німецькими підручниками, які можна було придбати в загальному продажу.

Головним чинником навчання стало повне виключення користування рідною мовою. Створені робочі програми на перший рік підготовки були узгоджені з Лінгвістичним центром Магдебурзького університету. Щодо викладачів, то ними стали найдосвідченіші педагоги кафедри німецької мови за рекомендацією завідувача кафедри. Планувалось, що перші 2 роки навчання будуть пов'язані із засвоєнням побутової мови загального призначення для комунікації німецькою мовою по 35...40 темах та вивченням граматики. Далі на 3-4 курсах кількість годин мови зменшується до 6-ти на тиждень і починається цілеспрямоване вивчення історії, фольклору і мистецтва, державного устрою Німеччини, а також дисциплін професійного спрямування. Після кожного семестру планується іспит з німецької мови, який проводиться за німецькими правилами і у присутності німецьких викладачів – членів екзаменаційної комісії. Екзамен літнього семестру другого курсу передусім літній школи з німецької мови, у якій студенти

ВІТАЄМО! Анатолію Григоровичу Дормідонтову – 80!

22 жовтня 2008 р. виповнилось 80 років одному з найактивніших ветеранів космодрому Байконур у Києві, заслуженому випробувачу космічної техніки, старшому науковому співробітнику Державного політехнічного музею при НТУУ «КПІ», академіку Української академії наук національного прогресу Анатолію Григоровичу Дормідонтову. У 1943 році своє 15-річчя він відзначав у казармі спецшколи Військово-Повітряних сил СРСР №4 в удмуртському місті Сарапул. З того часу його життя пов'язане з авіацією, а потім – з ракетними військами стратегічного призначення. Закінчивши після спецшколи І-ше Московське військово-авіаційне училище зв'язку з відзнакою, він 4 роки працював викладачем. Тоді ж розпочав займатись науковими дослідженнями. Потім вступив до Харківського вищого авіаційно-інженерного військового училища, яке також закінчив з відзнакою. Знову викладач і виконавець науково-дослідних робіт.

З 1961 р. став займатись створенням квантових генераторів для штучних супутників Землі та служби єдиного часу. У 1964 р. А.Г.Дормідонтов став начальником лабораторії в Науково-дослідному випробувальному полігоні №5 Міноборони СРСР (відомому всім як космодром Байконур). У 1965 р. його було включено до групи провідних випробувачів бойового ракетного комплексу (БРК) УР-100. З 1967 р. А.Г.Дормідонтов знову бере активну участь у виконанні НДР. Був головним виконавцем теми з методики оцінки бойової ефективності БРК. Після виходу в запас (за віком), А.Г.Дормідонтов 20 років працював у НДІ і КБ м. Києва, займався створенням нової техніки, розвитком прикладної метрології, роботами зі стандартизації. Створений ним вимірювач радіоактивності медичних препаратів включено до Державного реєстру засобів вимірювання. А.Г.Дормідонтов був одним з ініціаторів створення Федерації космонавтики України (ФКУ), й усі роки її існування – членом президії ФКУ. У 1994-2002 рр. – першим віце-пре-

зидентом ФКУ. Він автор експозиційного плану Київського музею космонавтики, багато зробив для його розвитку. У 1994-1997 рр. – член оргкомітету Кабміну України з підготовки відзначення 100-річчя з дня народження Ю.Кондратюка (Шаргя). Брав участь у створенні Державного політехнічного музею при НТУУ «КПІ» і кілька років був членом вченої ради музею. Був ініціатором створення нового відділу авіації і космонавтики в ДПМ.

А.Г.Дормідонтов нагороджений орденом Червоної зірки (1966 р.), кількома медалями та почесними відзнаками, зокрема, відзнакою НАН України «За сприяння розвитку науки», орденом К.Е.Цюлковського Федерації космонавтики Росії, медаллю «Преодоление» Асоціації музеїв космонавтики Росії. Він автор понад 80 наукових праць і 22 винаходів.

Своє 80-річчя А.Г.Дормідонтов зустрічає сповнений сил, енергії та ініціативи. Вітаємо дорогого Анатолія Григоровича з ювілеєм та бажаємо міцного здоров'я, наснаги, нових звершень у дослідженні та збереженні історії космонавтики та космічної техніки.

Колеси по ДПМ та ветерани космодрому Байконур

Зустріч через 50 років

29 серпня 2008 року, напередодні Дня шахтаря (відзначається 30 серпня), в НТУУ «КПІ» відбулась зустріч випускників 1958 р. гірничого факультету КПІ.

Один із членів ініціативної групи, що організувала зустріч, випускник 1958 року, нині доцент НТУУ «КПІ» Б.А.Скоцелья розповів про сьогоднішній університет, перетворення, зміни, які відбулись за ми-

спортивно-масова робота. Щорічно проводились огляди художньої самодіяльності факультетів та спартакіади.

Цікаво відмітити, що саме в ці роки на гірничому факультеті навчалися і брали активну участь у художній самодіяльності брати Анатолій і Євген Мокренки. Можливо, саме тоді участь у художній самодіяльності дала поштовх для

данського Союзу з організації спортивно-масової та оздоровчої роботи серед студентів.

З цікавістю згадували про участь студентів у сільгоспботах, адже всі студенти у вересні-жовтні виїздили в області України (з відривом від навчання приблизно на 1 місяць) на збирання врожаю.

Величезне враження на випускників-ветеранів справила екскурсія по КПІ, під час якої учасники зустрічі наочно пересвідчилися у масштабах перетворень, які відбулись та відбуваються в житті рідного КПІ.

На завершення зустрічі випускники висловили велику подяку та гордість за свою альма-матер, яка дала путівки в життя своїм вихованцям, багато з яких стали керівниками підприємств, наукових установ, науковцями, громадськими та державними діячами.

Один з учасників зустрічі, випускник 1958 року групи ШС-11 (шахтне будівництво) – нині директор державного Науково-дослідного інституту будівельних конструкцій, професор, віце-президент Академії будівництва України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, заслужений будівельник України Петро Іванович Кривошеєв від імені випускників висловив подяку ректорату НТУУ «КПІ» за надану можливість для організації зустрічі, привітав колектив університету зі 110-ю річницею з дня заснування КПІ та початком навчального року.

Б.А.Скоцелья, доцент, випускник КПІ 1958 р.

нулі 50 років, а також передав вітання випускникам від ректора НТУУ «КПІ» академіка НАН України М.З.Згуровського та А.В.Праховника, директора Інституту енергозбереження та енергоменеджменту (в ньому на сьогодні збереглися деякі спеціальності колишнього гірничого факультету).

Цікавими і зворушливими були спогади колишніх студентів набору 1953 року про студентські роки, навчання в три зміни, бо заняття проходили, в основному, в головному та хімічному корпусах (нині корпуси №1 та №4) та навчально-виробничих майстернях (нині корпус №6). При цьому в головному корпусі розташовувалась актовий зал (3-й поверх), бібліотека КПІ (2-й поверх – центральна частина корпусу) та спортивна зала (нині зала засідань Вченої ради).

Згадували про життя й дозвілля (особливо після екскурсії по КПІ), тому що в ті роки катастрофічно не вистачало місць у ґуртожитках, а ті, кому пощастило там мешкати, проживали по 4, 6 часто 8 і більше осіб у кімнаті.

Обмеженими були можливості для організації дозвілля, але студентське життя виривало. Особливо активно розвивалась художня самодіяльність,

розквіту мистецького таланту народного артиста Анатолія Мокренка. А у збірній команді гірничого факультету з футболу грав майбутній гравець київського «Динамо» – Снітко. До речі, в команді-суперниці гірників грав студент-теплотехнік Валерій Лобановський, який став всесвітньо відомим футболістом і тренером.

Свідченням активного життя студентства КПІ у 50-ті роки був той факт, що КПІ 6 років поспіль займав перше місце серед вузів Ра-

Студенти на сільгоспботах

Дивне дерево, обнесене низьким парканчиком, росте з тильного боку західного крила головного корпусу. Восени воно скидає свої чудернацькі, пофарбовані в золотаво-жовті кольори листочки, які наввипередки збирають дітлашня та дорослі. А дивуватися є чому: листя віялоподібне, з жилкуванням, за малюнком схожим на давні папороті, з однією або кількома виїмками по верхньому гофрованому краю.

Ця рослина – *Ginkgo biloba* L. (гінкго дволопатева) – є найдавнішим видом дерев, що ростуть нині на Землі. В юрському періоді, понад 200 мільйонів років тому, вони росли в Азії, Європі, Північній Америці й навіть у Гренландії, а найбільшого поширення досягли в мезозой, у період царювання динозаврів, іхтіозаврів і птерозаврів. Тому його називають “живою викопною рослиною”.

Історія

Назва “гінкго” походить від китайської назви рослини *ginkgo*, що означає “срібний плід”. Давні китайські ченці саджали це дерево на “святих місцях”, біля монастирів. Вони вважали, що рослина з оригінальними дволопатеми вилоподібними листками символізує дві категорії китайської філософії – інь та янь і є символом мудрості й зосередженості, стійкості й довголіття. Дотепер у Китаї,

Ровесник динозаврів у КНУ

Японії, Кореї гінкго називають “деревом молодості”.

Ginkgo biloba – попередник хвойних. Але на відміну від юних родичок-сучасниць, у гінкго немає голочок. Його листя

– голки, що зростає, восени вони жовтіють й опадають. Та й плоди гінкго зовсім не схожі на шишки: за формою вони найбільше нагадують абрикос. Гінкго – єдиний нині живий представник “перехідної ланки” між папоротями й хвойними.

Насіння його вкрите м’ясистим покривом (як у сливи). Смак насіння солодкуватий – щось середнє між печеною картоплею й каштаном. М’якоть плодів і гниючого опалого листя жіночих екземплярів мають неприємний запах, тому жіночі рослини не використовують для культурних насаджень. Але в Кореї, Японії та Китаї жіночі дерева навпаки вважаються кращими, тому що вони дають їстівні плоди.

У гінкго чоловічі й жіночі органи розмноження утворюються на різних деревах. Це єдине у світі дерево, яке запліднюється під час падіння плодів, а не за допомогою вітру та комах, як інші рослини. Відступавши з Києва у 1943 р., окупанти прихопили з ботанічного саду дуже цінний жіночий екземпляр гінкго білоба, що на десятиліття загальмувало розмноження в Києві цих реліктових дерев. Гінкго може цвісти навесні або восени. У деякі роки він не росте взагалі, а в інші річний приріст може скласти до 1 м у висоту. У гарних умовах перші 30 років гінкго росте з травня по серпень, додаючи в ріст в середньому по 30 см на рік. Дерево починає плодоносити у віці 25-30 років. До цього віку неможливо візуально визначити стать екземпляра. Для того щоб відбулося запліднення, чоловічі й жіночі дерева повинні рости поряд (іноді навіть спеціально прищеплюють гілку одного дерева на стовбур іншого).

Стовбур гінкго в основному складається з деревини й нагадує за будовою стовбури сучасних хвойних, але, на відміну від них, не має смоляних ходів у деревині й не утворює смоли. Гінкго має дуже просту судинну систему: головна судина ділиться на дві. Цей малюнок судин характерний тільки для гінкго. Деревина гінкго дуже легка й світла, гладка й легко піддається обробці. Її використовують для створення дерев’яних скульптур і предметів для чайної церемонії. З деревини гінкго виготовляють також папір. Деревина гінкго стійка до вогню.

Неймовірна стійкість

Дерева гінкго відомі своєю унікальною здатністю до виживання. Вони переносять отруйний смог, кислотні дощі, бідні органічними й мінеральними речовинами ґрунти. Їм не страшні бактерії, віруси, грибові захворювання й комахи, тому гінкго може з успіхом вирощуватися як декоративна рослина у великих промислових містах. Приміром, у Нагасакі є дерево, якому понад 1200 років.

У Китаї в природних умовах виявлено гінкго висотою 45 м й 9 м у діаметрі. Припускають, що його вік наближається до 2000-літнього рубежу. Під час грандіозної пожежі в 1923 р. у Токіо дерево гінкго вижило, коли інші дерева були знищені вогнем. А дерево, що потрапило під ядерне бомбардування в Хіросімі під час Другої світової війни й обвуглилося, згодом дало нові пагони!

Європейські вчені виявили живе дерево гінкго в 1690 році (раніше їм зустрічались тільки відбитки рослини на каменях). “Жива скам’янілість” – називав його Чарльз Дарвін.

У 1754 році рослина потрапила в Англію. Там дотепер збереглося дерево, за допомогою якого були відкриті й вивчені особливості запліднення гінкго.

Поетичні сторінки

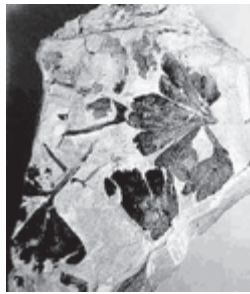
У Китаї гінкго – шанована й улюблена рослина. Дерева у віці старше 100 років заносять в особливі охоронні списки. Існує традиція висаджувати гінкго з нагоди народження дитини, весілля, новосілля тощо.

До XI ст. у Китаї гінкго був відомий під назвою “качині лапки”, адже його листочки дуже схожі на лапки одного із найулюбленіших китайцями птахів – качки мандаринки. Пізніше дерево стали називати “King Sun Shu” – “дід й онук”, оскільки зібрати перші плоди з дерева, посадженого дідом, зможе лише його онук. Різноманітні назви має дерево й в інших країнах.

В Японії дерево називають “гінкго”, “білий плід”. У Нідерландах – “храмове дерево”, “японське горіхове дерево”. Англії називають гінкго “деревом диво-

чого волосся”. Його листя нагадує їм одну з найтендітніших папоротей, відому як “венерине волосся”. Французи охрестили гінкго “деревом за сорок еку”. Така назва пішла з 1780 року від паризького ботаніка-любителя Петині. Йому вдалося купити в одного з англійських садівників горщик з п’ятьма маленькими гінкговими пагонами за 25 гіней, тобто по 40 еку за кожне. Ці деревця стали прапрабабками майже всіх гінкго, що ростуть тепер у Франції.

У Німеччині його називають “дерево гінкго”, “дерево Гете”, “білий плід”, “дерево із золотими плодами”, “срібний абрикос”, “японське горіхове дерево”. Назва “дерево Гете” зобов’язана своїм

походженням віршеві великого німецького поета “Ginkgo biloba”. Його було написано в 1815 р. (опубліковано в 1819 р. у так званій “книзі Зулейки”) і присвячено коханій поеті – Маріанні фон Вільмер (Зулейці). У вірші листок гінкго є поетичним образом уявлення автора про те, що двоє можуть становити єдине ціле.

GINKGO BILOBA

*Dieses Baums Blatt, der von Osten
Meinem Garten anvertraut,
Gibt geheimen Sinn zu kosten,
Wie’s den Wissenden erbaut.*

*Ist es ein lebendig Wesen,
Das sich in sich selbst getrennt?
Sind es zwei, die sich erlesen,
Daß man sie als eines kennt?*

*Solche Fragen zu erwidern,
Fand ich wohl den rechten Sinn;
Fühlest du nicht an meinen Liedern,
Daß ich eins und doppelt bin?*

*Этот листик был с Востока
В сад мой скромный занесен,
И для видящего ока
Таинный смысл являет он.*

*Существо ли здесь живое
Разделилось пополам,
Иль, напротив, сразу двое
Предстают в соединеньи нам?*

*И загадку и сомненья
Разрешишь мой стих один:
Перечти мои творенья,
Сам я – двойственно один.*

Медичне застосування

Перші згадування про лікувальну дію листя гінкго білоба знайдено в стародавніх рецептах традиційної китайської медицини, написаних за 2800 років до н.е.

Перша публікація щодо внутрішнього використання листя дерева *Ginkgo* для медичних цілей датується 1505 роком н.е. Чай з листя рекомендували при кашлі, ядусі, для якнайшвидшого відновлення сил у період видужання. Сучасна китайська фармакопея пропонує використовувати листя *Ginkgo* для лікування захворювань серця й легенів тощо.

Сьогодні медикаменти, розроблені на його основі, входять до арсеналу найбільш ефективних засобів сучасної медицини. За даними Європейської організації охорони здоров’я, препарати з гінкго лікарі виписують своїм пацієнтам особливо охоче й часто.

Гінкго білоба нормалізує мозковий і коронарний кровообіг, відновлює погіршені в результаті вікових змін пам’ять, слух, зір, мовні й рухові функції, усуває циркуляторну недостатність (включаючи атеросклеротичне й вікове походження), відновлює еластичність і міцність судин, запобігає тромбозам мозкових і коронарних судин, сприяє нормалізації метаболізму тканин мозку, поліпшує живлення серцевого м’яза, має відновлювальні властивості, допомагає зберегти цілісність і проникність клітинної стінки, запобігти приступам астми, має заспокійливу й антиспазматичну дію. Вся наявна наукова інформація про гінкго вказує на його здатність збільшувати тривалість життя.

Гінкго сьогодні

Нині насіння гінкго під назвою “срібний мигдаль” чи “білі горішки” можна купити в магазинах Китаю і Японії. Діють його підсмаженим, висушеним або печеним, використовують як приправу до страв з овочів, рису, грибів. Насіння гінкго містить тільки 3% жирів, багато білка, крохмалю й нікотинової кислоти. Воно експортується з Китаю в інші східні країни, де продається в спеціалізованих супермаркетах, магазинах і “зелених крамницях”.

Найбільші у світі плантації гінкго розташовані в Південній Каліфорнії. Щорічно більше 1,1 тис. т сухою листя відправляється на кораблях у Європу. Невеликі плантації гінкго є також у Франції. Переробляють листя і виготовляють екстракт у Німеччині, Швеції, Ірландії й Франції.

Гінкго використовують також для вирощування у формі “бонсай”. Є два види бонсай – з повітряними коренями й плодоносні, обидва дуже гарні.

От яке незвичайне дерево живе поряд із нами.

Підготувала Н.Вдовенко

Фото Я.Бєлової

ОГОЛОШЕННЯ ГЕОМЕТРІЯ

Геометрія та топологія
Топологія – це наука про геометричні властивості, які зберігаються при неперервних деформаціях фігур. У фільмі розповідається, зокрема, про гомеоморфізм, невиражені критичні точки, про топологічну теорію Морса.

Нарисна геометрія: заміна площин проекцій

Розповідається про перетворення проекційного креслення. Зокрема, про способи заміни площин проекцій, визначення натуральної величини відрізка та відстані від точки до прямої. Демонструються графічні схеми та розповідається про основні принципи проектування.

Нарисна геометрія: перетин поверхонь простих форм

Розповідається про побудову перетину двох циліндричних поверхонь, конуса і призми, двох похилих конусів, похилих циліндрів, похилих циліндра і конуса. Демонструється застосуван-

ня способу концентричних перетинаючих сфер та способу ексцентричних перетинаючих сфер.

Нарисна геометрія: спосіб обертання

У фільмі розповідається про один з методів нарисної геометрії – спосіб обертання. Зокрема, про обертання навколо проєктуючих прямих, обертання точки навколо прямої.

Односторонні та двосторонні поверхні

Поверхню можна представити як сукупність ліній. Ви дізнаєтесь про різницю між реальними поверхнями та їх геометричними ідеалізаціями, про будову різноманітних фігур та необхідність відрізняти сторони фігур одну від одної.

Основи об’ємно-просторової композиції

Фільм присвячено закономірностям побудови об’ємно-просторових форм в архітектурі. В ньому детально розглянуті такі теми, як геометричний вигляд форми, її величина, маса в архітектурі, фактура, світлотінь, положення у просторі, динаміка і ритм.

Фільми знаходяться в мережі за адресою: ftp://inform.ntu-kpi.kiev.ua/video/2008_10_Geometry/
Навчальна телестудія відділу технічних засобів навчання: <ftp://inform.ntu-kpi.kiev.ua/>;
тел.: 8 (044) 241-76-76

Майстер-клас з баскетболу

У рамках Місячника здорового способу життя, який проводиться ММФ за підтримки департаменту навчально-виховної роботи та студентського профкому, **6 листопада 2008 р. о 16.00** в навчальному корпусі №24 (велика ігрова спортивна зала) **відбудеться майстер-клас з баскетболу**. У програмі заходу: теоретична

частина (історія баскетболу в КПІ); демонстраційна частина (методика проведення занять з баскетболу у ВНЗ); показові виступи збірної команди НТУУ “КПІ” з баскетболу; нагородження переможців “Місячника здорового способу життя”; матчова зустріч між збірними командами факультетів КПІ; виступ групи підтримки.

ОГОЛОШЕННЯ

ММФ за підтримки департаменту навчально-виховної роботи вперше в НТУУ “КПІ” з метою популяризації здорового способу життя, активного відпочинку серед працівників університету та формування свідомої потреби у заняттях фізичною культурою в колі сім’ї проводить університетські змагання “Спортивна родина НТУУ “КПІ”. Мама, тато, я – спортивна сім’я”.

15 листопада 2008 р. – тренування, 22 листопада 2008 р. – фінал.

До участі в змаганнях допускаються команди у складі: дитина (1996–1998 р.н.), мати та батько (хоча б один з батьків – працівник КПІ). Кожна команда подає заявку, медичні довідки, документи, що засвідчують особу.

До участі в змаганнях кожна команда подає страховий поліс на термін проведення змагань. Усі бажаючі взяти участь у змаганнях повинні до 1 листопада 2008 р. здати в департамент навчально-виховної роботи (к.5.) анкету учасника.

АНКЕТА УЧАСНИКА

МАТИ:	БАТЬКО:	ДИТИНА:
ПІБ	ПІБ	ПІБ
Рік народження	Рік народження	Рік народження
Місце роботи	Місце роботи	Місце навчання
Контактний телефон	Контактний телефон	

Довідки за тел. 236-51-71

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України

«Київський політехнічний інститут»

☎ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
✉ gazeta@users.ntu-kpi.kiev.ua
гол. ред. 241-66-95; ред. 454-99-29

Головний редактор
В.В.ЯНКОВИЙ

Провідний редактор
В.М.ІГНАТОВИЧ

Провідний редактор
Н.Є.ЛІБЕРТ

Дизайн та комп’ютерна верстка
Л.М.КОТОВСЬКА

Комп’ютерний набір
Я.В.БЄЛОВА

Коректор
О.А.КІЛІХЕВИЧ

Реєстраційне свідоцтво Кі-130
від 21. 11. 1995 р.

Друкерня ТОВ «АТОПОЛ-іню»,
м. Київ, бульвар Лепсе, 4
Тираж 2000

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається з авторською.